

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Αρ. Φακ. 05.22.002

21 Μαΐου 2018

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας

Απαντώ στην Επιστολή σας ημερ. 16/5/2018 (Αρ. Φακ. 26.02.001.012) που φέρει τον τίτλο «Προσωπική χρήση υπηρεσιακού οχήματος από την Επιτροπή Νομοθεσίας και Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εκτός ωρών υπηρεσίας».

εφ 52-56

2. Εκ προοιμίου επισημαίνω ότι εγείρονται τα πιο κάτω βασικά θέματα νομικής τάξης και επαγγελματικής σας δεοντολογίας:

- (1) Είναι νομικά απαράδεκτο να διερευνάται πρόσωπο χωρίς το ίδιο να έχει ενημερωθεί για τις κατηγορίες για τις οποίες διερευνάται, να εξαχθούν τελικά συμπεράσματα και να καλείται επιτακτικά να συμμορφωθεί με ευρήματα, χωρίς να του έχει δοθεί η ευκαιρία να δώσει την άποψή του και να παραθέσει στοιχεία για το υπό διερεύνηση θέμα.
- (2) Δεν αναφέρετε στην επιστολή σας ποια διεθνή πρότυπα Ανεξάρτητων Ελεγκτικών Αρχών έχετε εφαρμόσει.
- (3) Όσον αφορά το υπό διερεύνηση θέμα, που ήταν οι ισχυρισμοί για χρήση υπηρεσιακού οχήματος για μη υπηρεσιακούς σκοπούς δεν έχει ζητηθεί οποιοδήποτε σχετικό αποδεικτικό στοιχείο από το Γραφείο μου.

3. Πέραν των πιο πάνω επισημαίνω ότι η επιστολή σας, βρίθεται προχειρότητας, ανακριβειών και ατεκμηρίωτων στοιχείων και, επομένως, ανυπόστατων συμπερασμάτων.

4. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, αλλά όχι και' αναίρεση, θα απαντήσω στα όσα επιλαμβάνεται η επιστολή σας.

Χρήση υπηρεσιακού οχήματος για μη υπηρεσιακούς σκοπούς

5.1 Έχετε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι «είναι προφανές ότι χρησιμοποιείτε το υπηρεσιακό σας όχημα για προσωπικούς σκοπούς» στη βάση της σύγκρισης με τα ετήσια χιλιόμετρα που διανύει το δικό σας υπηρεσιακό όχημα. Το κριτήριο αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί, επεικώς, αντιεπιστημονικό και πραγματικά και δεοντολογικά απαράδεκτο.

5.2 Αντί να βασίσετε τα συμπεράσματά σας σε αντικειμενικά κριτήρια, όπως τα καθήκοντα και αρμοδιότητές μου, τόσο ως Επιτρόπος Νομοθεσίας (που καθορίζονται από τις Πράξεις ή Διορισμού μου και Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου) όσο και ως Επίτροπος Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, (που καθορίζονται από το θεσμικό Νόμο) οι οποίοι, ως εκ της φύσεώς τους, απαιτούν διακίνησή μου σε ολόκληρη την Κύπρο, τα οποία, είχατε υποχρέωση να λάβετε υπόψη, προβήκατε απλώς σε μια σύγκριση με τα χιλιόμετρα του δικού σας υπηρεσιακού αυτοκινήτου! Διερωνιάται κανείς ποια σχέση έχουν τα καθήκοντα και οι επιβαλλόμενες από αυτά δραστηριότητες εκτός Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή με αυτά του Επιτρόπου Νομοθεσίας και του Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, ενός θεσμού που έχει υποχρέωση να προωθεί μέσα στην κοινωνία τα δικαιώματα του παιδιού με σειρά δραστηριοτήτων που επιβάλλουν τη φυσική του παρουσία σε εκδηλώσεις και προγράμματα, όχι μόνο αυτά που το Γραφείο του διοργανώνει, αλλά και αυτά που διοργανώνονται από άλλους φορείς, κρατικούς και μη, συμπεριλαμβανομένων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ, Σωματεία, Σύνδεσμοι, κλπ), ακόμη και κοινωνικού περιεχομένου, στις οποίες καλείται, ως εκ του αξιώματός του, να παραστεί / να εγκαινιάσει / να απευθύνει χαιρετισμό / να προβεί σε ομιλίες / να συμμετέχει σε συζητήσεις. Οι περισσότερες απ' αυτές διεξάγονται απόγευμα, βράδυ, σαββατοκύριακα και αργίες. Ενδεικτικά αναφέρω ότι, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων μου, επισκέπτομαι σε τακτική βάση σχολεία Δημοτικής, Μέσης και Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης, τόσο στα πλαίσια προγραμμάτων που διοργανώνει το Γραφείο μου όσο και στα πλαίσια εκδηλώσεων που διοργανώνονται από τα ίδια τα σχολεία. Παράλληλα, συμμετέχω σε εκδηλώσεις/συνέδρια/σεμινάρια που διοργανώνουν αρμόδιες Αρχές (π.χ. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και

Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, κτλ.) ή διάφορες ΜΚΟ, σε σχέση με την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Χαρακτηριστικά επισημαίνω ότι, κατά το 2016 πραγματοποιήσα 50 επισκέψεις σε σχολεία, ανά το παγκύπριο, και αριθμό επισκέψεων σε ιδρύματα παιδικής προστασίας, χώρους υποδοχής/διαμονής παιδιών προσφύγων και άλλους οργανισμούς που ασχολούνται με παιδιά και πάλι ανά το παγκύπριο. Συμμετείχα σε εκατοντάδες εκδηλώσεις, ακόμα και κοινωνικού περιεχομένου, που αφορούν παιδιά ή και άλλες ευάλωτες ομάδες όπου είχα κληθεί είτε να μιλήσω ή και απλώς να παραστώ υπό την υπηρεσιακή μου ιδιότητα. Καθηκόντως παραβρέθηκα σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών εβδομαδιαίως, συνεδριάσεις σε άλλες Υπηρεσίες και φορείς και αρκετές φορές σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές για την προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού.

5.3 Η επιπρόσθετη ανάθεση σε μένα καθηκόντων αναφορικά με την κατάρτιση της ομοσπονδιακής νομοθεσίας στα πλαίσια της διαδικασίας επίλυσης του Κυπριακού Προβλήματος συνεπάγεται περισσότερες απαιτήσεις διακίνησης για συμμετοχή μου σε δικαιοδικές συναντήσεις, καιίή με τις αρμόδιες υποεπιτροπές των Ηνωμένων Εθνών, περιλαμβανομένων και συναντήσεων στο παλαιό αεροδρόμιο Λευκωσίας.

5.4 Από το 2014, όταν το θέμα της χρήσης υπηρεσιακών αυτοκινήτων ρυθμίστηκε με τον περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) Νόμο του 2014 [Ν.3(Ι)/2014] και την ΚΔΠ 504/2014 και το δικαίωμά μου σε χρήση υπηρεσιακού οχήματος περιορίστηκε σε υπηρεσιακή χρήση μόνο, διαθέτω δικό μου όχημα, το οποίο και χρησιμοποιώ για τις προσωπικές μου ανάγκες διακίνησης. Το υπηρεσιακό όχημα, όταν δεν χρησιμοποιείται για υπηρεσιακές διακινήσεις, βρίσκεται σταθμευμένο στο Γραφείο (βράδια, σαββατοκύριακα και αργίες) και χρησιμοποιείται από τους εξουσιοδοτημένους οδηγούς για υπηρεσιακή και μόνο χρήση σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς.

5.5 Εάν ο έλεγχος για εξακρίβωση της χρήσης του υπηρεσιακού μου οχήματος γινόταν στη βάση ανεξάρτητων διεθνών προτύπων θα είχαν εξεταστεί, στη βάση των όσων αναφέρονται πιο πάνω, τεκμήρια που να αποδεικνύουν την χρήση του υπηρεσιακού μου αυτοκινήτου στη βάση των αρμοδιοτήτων μου για να φτάσετε στο συμπέρασμα κατά πόσο δικαιολογούνται τα χιλιόμετρα που έχουν διανυθεί. Ο

χρόνος που έγινε η έρευνα, ο τρόπος διεξαγωγής της, η μη τεκμηρίωση των συμπερασμάτων, το γεγονός ότι δεν λήφθηκαν υπόψη βασικότερα στοιχεία που έπρεπε να ληφθούν αλλά και το γεγονός ότι ο έλεγχος για προσωπική χρήση του υπηρεσιακού οχήματος διεξήχθη μόνο για μένα, ενώ υπάρχουν δεκάδες άλλων αξιωματούχων/υψηλόβαθμων δημοσίων υπαλλήλων που βρίσκονται στην ίδια κατηγορία, οι οποίοι δεν ελέγχθηκαν (μερικοί από τους οποίους είναι γνωστό ότι δεν διαθέτουν καν προσωπικό όχημα και για τους οποίους υπάρχει μεγάλη δημόσια ανιδίωραση) οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο έλεγχος δεν είναι αμερόληπτος αλλά στοχευοποιημένος για να πλήξει την ακεραιότητα και την αξιοπρέπειά μου.

Κλητήρας/Οδηγός

6.1 Αναφορικά με το θέμα του κατά πόσο έχω δικαίωμα σε οδηγό, εκφράζετε την κατηγορηματική άποψη ότι, μου έχει αφαιρεθεί το δικαίωμα αυτό, το οποίο είχα από το 2002, δηλαδή, από το διορισμό μου ως Επίτροπος Νομοθεσίας και ότι, ως εκ τούτου, η χρήση οδηγού είναι παράνομη και θα πρέπει εγώ να την τερματίσω. Επισημαίνω, κατ' αρχάς, ότι το θέμα της παραχώρησης οδηγών δεν ρυθμίζεται από οποιονδήποτε ειδικό Νόμο, ούτε και εσείς επικαλείστε οποιονδήποτε νόμο που να διέπει αυτό το θέμα και να τεκμηριώνει τα ευρήματά σας. Συναφώς αναφέρω ότι, ο Νόμος 3(Ι)/2014 και η ΚΔΠ 504/2014 την οποία επικαλείστε δεν ρυθμίζουν το θέμα της παραχώρησης οδηγών. Πέραν τούτου, ουδέποτε ενημερώθηκα από οποιαδήποτε αρχή για τερματισμό αυτού του δικαιώματος μετά το 2014, που, κατά την άποψή σας, τερματίστηκε αυτό το δικαίωμα.

6.2 Το θέμα της παραχώρησης οδηγού στην Επίτροπο Νομοθεσίας κρίθηκε και αποφασίστηκε μετά από ενδελεχή έρευνα από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού το 2002 στη βάση των υπηρεσιακών αναγκών του Επιτρόπου Νομοθεσίας (κι αυτό αποδεικνύεται από τα σχετικά έγγραφα που τέθηκαν στη διάθεσή σας) οπότε και αρχικά είχε εγκριθεί η δημιουργία μιας ωρομίσθιας θέσης Οδηγού Αυτοκινήτου/Κλητήρα σε προσωρινή βάση και, στη συνέχεια, σε μόνιμη βάση από το 2003 μέχρι και σήμερα. Η δημιουργία της θέσης στηρίχτηκε «στις ανάγκες της Υπηρεσίας κατά τις απογευματινές ώρες» και όχι στο γεγονός ότι η Επίτροπος κατά τον δεδομένο χρόνο είχε δικαίωμα και για προσωπική χρήση του οχήματος. Εν πάση περιπτώσει, οι ανάγκες της Υπηρεσίας κατά τις απογευματινές ώρες δεν συνεπάγονται μόνο καθήκοντα οδηγού, αλλά και καθήκοντα κλητήρα στο Γραφείο όταν η Επίτροπος εργάζεται. Και είμαι βεβαία ότι δεν σας διαφεύγει το γεγονός ότι ένας αξιωματούχος και μάλιστα όταν προΐσταται δύο ξεχωριστών

Υπηρεσιών δεν εργάζεται μόνο «εντός του κανονικού ωραρίου», αλλά δεν έχει ωράριο! Στη δική μου περίπτωση όταν δεν υπάρχουν υποχρεώσεις εκτός Γραφείου εργάζομαι στο Γραφείο μέχρι αργά το απόγευμα, κάποιες φορές και πολύ αργά το βράδυ. Επομένως, από το 2008 που ασκώ και τα καθήκοντα/αρμοδιότητες του Επιτρόπου Πρωτοπαίτης των Δικαιωμάτων του Παιδιού «οι ανάγκες της Υπηρεσίας κατά τις απογευματινές ώρες» (που ήταν ο λόγος δημιουργίας της θέσης οδηγού αυτοκινήτου / κλητήρα) έχουν αυξηθεί.

6.3 Η θέση οδηγού αυτοκινήτου/κλητήρα προβλέπεται στον περί Προϋπολογισμού Νόμο, ο οποίος καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών, εγκρίνεται το Υπουργικό Συμβούλιο και ψηφίζεται ετήσια από το 2003 μέχρι σήμερα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η θέση σας, επομένως, ότι μου έχει τερματιστεί το εν λόγω δικαίωμα σε οδηγό και πάλι είναι αυθαίρετη και σίγουρα δεν βασίζεται σε Νόμο, αφού ο περί Προϋπολογισμού Νόμος προβλέπει τη συγκεκριμένη θέση. Σίγουρα δεν μπορείτε ως Ελεγκτική Αρχή να είστε υπεράνω του Νόμου.

6.4 Ακόμα και αν η θέση σας ευσταθεί, επισημαίνω ότι, ουδέποτε ενημερώθηκα από οποιανδήποτε αρχή για τον εν λόγω τερματισμό ούτε και λήφθηκαν οποιεσδήποτε ενέργειες προς την κατεύθυνση αυτή από τις αρμόδιες αρχές. Το δικαίωμα αυτό, εν πάση περιπτώσει, θα μπορούσε να τερματιστεί μόνο μετά από επαναξιολόγηση των υπηρεσιακών αναγκών των δύο Θεσμών που υπηρετώ από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, δεδομένου ότι, όπως ανέφερα πιο πάνω, η απόφαση για δημιουργία της εν λόγω θέσης κρίθηκε στη βάση των αναγκών της Υπηρεσίας κατά τις απογευματινές ώρες. Δεν έχω ενημερωθεί για οποιαδήποτε τέτοια επαναξιολόγηση από το εν λόγω Τμήμα και η θέση παραμένει ως ήταν στον κρατικό Προϋπολογισμό. Επομένως, ακόμα και αν η θέση σας ευσταθεί, θα έπρεπε να είχαν ελεγχθεί οι εν λόγω αρχές για τα μέτρα που δεν έχουν λάβει. Εν πάση περιπτώσει, νομικός σύμβουλος των εν λόγω αρχών είναι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και όχι ο Γενικός Ελεγκτής.

6.5 Δεν αποδέχομαι δε το εύρημά σας ότι η υπηρεσιακή διακίνηση εκτός ωρών εργασίας δεν επιτρέπει χρήση οδηγού. Αντίθετα, θα πρότιασα ότι, σε περίπτωση τέτοιας χρήσης θα μπορούσε να ζητηθεί από κλητήρα να ασκήσει αυτά τα καθήκοντα, ο οποίος θα είχε δικαίωμα σε υπερωριακή αμοιβή η οποία συνολικά θα ανέρχεται σε μεγαλύτερο ποσό απ' ό,τι ένα κατ' αποκοπήν επίδομα που δίνεται στο συγκεκριμένο οδηγό. Και αυτό ήταν το κριτήριο που έλαβε υπόψη το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού το 2003 όταν αποφάσιζε την καταβολή του

συγκεκριμένου επιδόματος (το οποίο εγκρίνεται με τον Κρατικό Προϋπολογισμό) στον κ. Πέτρο Γαβριηλίδη ο οποίος απασχολείται υπερωριακά πέραν των καθηκόντων του οδηγού, εξυπηρετώντας την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτρόπου «εκτός κανονικού ωραρίου» στο χώρο του Γραφείου.

Τήρηση Βιβλίου Κίνησης Οχημάτων

7. Όσον αφορά το εύρημά σας, ως προς την παράλειψη τήρησης Βιβλίου Κίνησης Οχημάτων σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΑΠ 504/4014, συμφωνώ μαζί σας ότι ως αρμόδια αρχή, είχα υποχρέωση να τηρείται τέτοιο βιβλίο και παρέλειψα να το πράξω. Ως εκ τούτου, έχω ήδη δώσει οδηγίες στο Λογιστικό Λειτουργό όπως φροντίσει για την τήρηση των σχετικών Βιβλίων Κίνησης για τα υπηρεσιακά οχήματα. Σίγουρα η εν λόγω παράλειψη δεν ήταν εκ προθέσεως αλλά, κυρίως, λόγω των πολλών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που έχω υπηρετώντας δύο θεσμούς. Παρατηρώ, όμως, ότι ουδείς Γενικός Ελεγκτής, συμπεριλαμβανομένου και του προσώπου σας, και παρά τους τακτικούς ετήσιους ελέγχους και των δυο Υπηρεσιών των οποίων προϊστάμαι, δεν είχε επιστήσει μέχρι σήμερα την προσοχή μου, είτε στην παράβλεψη μου αυτή είτε και σε σχέση με όλα τα άλλα θέματα που εγείρετε στην επιστολή σας.

Κατακλείδα

8. Ενόψει όλων των πιο πάνω, επισημαίνω ότι, οι εισηγήσεις σας:
- (i) για επιστροφή στα δημόσια χρήματα που έχουν καταβληθεί για καύσιμα και συντήρηση που αντιστοιχούν στην προσωπική χρήση του υπηρεσιακού μου οχήματος, απορρίπτεται, καθότι δεν έχει τεκμηριωθεί, μετά από αντικειμενικό έλεγχο που θα αποδείκνυε τοίγιο και διαπιστωθεί ποία ή ποιες ήταν οι περιπτώσεις μη υπηρεσιακής χρήσης του οχήματος από εμένα.
 - (ii) για τερματισμό άμεσα της χρήσης του υπηρεσιακού οχήματος για προσωπικούς σκοπούς έχει ήδη απαντηθεί και δεν τίθεται θέμα συμμόρφωσης, αφού δεν προβαίνω σε οποιαδήποτε, τουλάχιστον, εκ προθέσεως, τέτοια χρήση υπηρεσιακού οχήματος.
 - (iii) για τερματισμό της χρήσης οδηγού και της καταβολής σε αυτόν των μηνιαίων επιδομάτων του αφού δεν δικαιούμαι οδηγό και συνεπώς, ακόμη και αν απαιτηθεί η χρήση του υπηρεσιακού οχήματος για υπηρεσιακούς σκοπούς εκτός των ωρών

εργασίας, δεν έχω δικαίωμα χρήσης οδηγού, εν πρώτοις. Δεν με αφορά, αφού το όλο θέμα ρυθμίζεται από τον περί Προϋπολογισμού Νόμο και η καταβολή των μηνιαίων επιδομάτων στον οδηγό δεν καθορίζεται από την Επίτροπο, αλλά είναι δικαίωμα του υπαλλήλου που διασφαλίζεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και, δεύτερο, όπως έχει καταδειχθεί πιο πάνω, ουδέποτε τερματίστηκε το δικαίωμα για χρήση οδηγού. Εν πάση περιπτώσει, οποιασδήποτε συναφείς ενέργειες θα έπρεπε να γίνουν από άλλες αρμόδιες αρχές, τις οποίες επιλέξατε να μην ελέγξετε.

(iv) για την τήρηση Βιβλίων Κίνησης Οχημάτων και συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις της Κ.Δ.Π. 504/2014. έχει ήδη υλοποιηθεί.

Λήδα Κουρσουμπά
Επίτροπος Νομοθεσίας /
Επίτροπος Προστασίας των
Δικαιωμάτων του Παιδιού

- Κοιν.: - Διευθυντή Γραφείου Προέδρου της Δημοκρατίας,
για ενημέρωση Προέδρου της Δημοκρατίας
- Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
- Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου
- Αν. Διευθύντρια Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού